

valeat. Si aestu adfectuum conturbamur, omnia praecipitantur & sic iudicio erroneo semel formato, facile in alia praecipitia per hoc labimur, adeoque repraesentationes Mentis deprauantur per voluntatis mutationes. Praeterea repraesentatio viuudior, quae adfectus vehementiam excitauit, in similes tantum aut antea coniunctas ideas deducit: * quò ipso adaequata rei perceptio impeditur & error oritur. e. g. in Sempronio si quidquam ingrati percipiam, quod taedium adfectumque odii in me producat: haec idea disharmonica alias sui similes aut antea coniunctas excitabit. Vnde nonnisi odiosa hoc quidem in aestu Mentem subire possunt: Ceteris, quae in sempronio diligi aestimarique mereantur omissis. Huc accedit, quod Mentis actiuitas adfectu vehementiori irritata & tota fere ideis huc pertinentibus occupata, ceu fuit in modo dictis explicatum, alia Menti oblata non debite aestimare valeat. Quae enim ad praesentem adfectum pertinent, viuudius Mentem adficiunt: vnde obfuscat & fere imperceptibilis redditur omnium reliquorum repraesentatio & hinc iterum ad errorem procliuitas oritur intellectusque fit deterior.

§. XIV.

Haec de prima difficultate qua emendatio ab intellectu inchoata premi videbatur, atque ex perceptionis boni malique diuersa ratione oriebatur, dicta sufficiant. Iam de libertate voluntatis dispiciemus, an illa cum sententia, quae emendationem ab intellectu inchoandam censet, stare queat. Sic enim *Secundo* sententiae oppositae Patroni argumentantur: Quaecunque facultas ab alia dependet, illa non est libera. Sed voluntas ex sententia eorum, qui emendationem ab intellectu inchoandam esse statuunt, ab hoc dependet. Ergo non est libera. Sed Responderi facile potest negando maiorem Propositionem. Illa tantum procederet, si intellectus & voluntas diuersae essent substantiae, separatim existentes & agentes. Iam vero vnus substantiae nimirum animae sunt conatus, qui per ordinem a Creatore ipsi constitutum ita se exerit, vt a repraesentationibus

* conf. Domini Praesid. dissert. de Cognitione sui ipsius propaedeutica §. 16.